

# FOAIA POPORULUI

## PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor, 40 banl,  
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor, 20 banl.  
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.  
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

## Foale politică

Apare în fiecare Duminică.

Ediția și tiparul „Tipografia Poporului”  
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

## INSERATE:

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI  
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 banl, a doua-șară  
12 banl, a treia-șară 10 banl.

## După trei luni dela declararea războiului.

În zilele acestea se împlinesc trei luni, de când monarhia noastră a declarat războiul Serbiei, iar după aceea Rusiei. Atunci ne aflam în puterea verii. De prezent ne apropiem de iarnă, dar cu toate acestea nu putem ști când se va sfârși acest război atât de crâncen.

Oare cari puncte de orientare ne dă comandantul de armată Boroevics, ale cărui păreri le publicăm mai în jos. Căutând cu atențiunea cuvenită părerile numitului comandant, vom vedea, că stările prin cari trecem sunt din cele mai grele.

Avem însă, o mângâiere — în urma comunicatelor oficiale din zilele din urmă, — și anume aceea, că armata noastră a pornit atacul pe toată linia contra Rușilor, spre a-i scoate nu numai din Ungaria, ci chiar din întreaga Galiția. Pe de altă parte, după cum se spune, în Polonia rusească sunt în curgere mari lupte de-alungul Vistulei și în jos până în Galiția, apoi spre est până la Seretul din Bucovina.

Fapt este, că Rușii în Galiția sunt mereu dați înapoi. Fortăreața Pșemisl — care timp de o lună de zile a stat împresurată și bombardată de Ruși — acum încă a fost eliberată. Tot asemenea și alte ținuturi din jurul acestei forătrețe.

Între astfel de împrejurări am putea lega bune speranțe de sfârșitul războiului. Un mare neajuns pentru continuarea lui e însă acela, că ajungem în iarnă. Purtarea războiului în lunile de iarnă va fi desigur mai grea pentru toți combatanții, dar îndeosebi pentru cei năvălați cu gerul dela nord.

Să sperăm însă, că atât frigul iernii, cât și puterea armată, mai mare la număr, a Rusiei, va fi învinsă de armata noastră, care luptă cu așa de mare tărie.

\*

Luptele din Franța și Belgia se pare că ar fi mai pierdute din vehemența zilelor trecute. Se dau mereu ciocniri și lupte mai mari sau mai mici, dar la o luptă curat hotărâtoare între Germani și Francezi nu s'a ajuns.

Cam același lucru e și în Serbia, unde încă nu s'a ajuns, în timpul din urmă, la lupte mai mari. Asta poate și din cauza ținutului tare muntos și astfel rău de străbătut.

O seamă de știri războinice au sosit săptămâna aceasta din Turcia, care — după unele știri — s'ar fi pregătind să atace Rusia. Pentru înlăturarea acestui plan Turcia s'ar fi răzimirând în prima linie pe armata turcească din Azia mică.

Din Italia și România nimic nou deosebit. Atât, că Italia face mereu investiții (pregătiri) pentru război. Despre România se susține, că în zilele din urmă, — doar Sâmbăta trecută, — s'ar fi ținut un consiliu de coroană sub prezidenția regelui Ferdinand și că atunci s'ar fi constatat, că nu există nici un motiv, în urma căruia să se schimbe ținuta guvernului. Tot în acel consiliu s'ar fi discutat și ideea formării unui guvern mare național, în caz de lipsă. Adevărul acestei știri nu-l putem controla, fiindcă nu primim foile de dincolo.

## Comandantul de armată Boroevics asupra luptelor contra Rusiei.

Marti în 20 Octomvrie n., comandantul de armată Boroevics a primit, — în cartierul general de pe câmpul de luptă în Galiția, — vizita corespondenților de război ai ziarelor din Monarhie. Din acest prilej comandantul Boroevics a salutată pe corespondenți în numele armatei. El a declarat totodată, că armata nu ține nimic ascuns și le-ar permite bucuroși ca să vadă tot ceea ce vreau, dar acum nu e cu putință a scrie ce le stă pe inimă. După aceea coman-

dantul Boroevics a continuat, zicând între altele următoarele:

„Eu știu, că populația țării e abătută până la un anumit grad, fiindcă noi până acum n'am mers din învingere în învingere, după cum s'a așteptat. Populația țării nu e însă orientată asupra războiului modern. De pildă lupta dela Rosbach a ținut o jumătate de cias, lupta dela Gravelotte s'a dat într-o după amiază, lupta dela Sedan (Germanii cu Francezii în 1871) a ținut o zi întreagă. Și toate aceste lupte s'au sfârșit cu o catastrofă pe partea unei armate luptătoare. Din contră, încunjurarea cetăților în trecut a ținut cu mult mai

mult ca de prezent. Împresurarea Parisului și a Sebastopolului a durat șase luni. Cu totul altcum e de prezent. Acum împresurarea și cuprinderea unei forătrețe se duce la îndeplinire în patru până în cinci zile. Războiul s'a schimbat într-o întocmire tehnică, iar atacurile armatelor una asupra celeilalte poate ținea dupăcum vedem de prezent în Franța, — și cinci până în șase săptămâni.

„Dacă Rușii ar avea o infanterie ca a noastră, atunci ei ar fi deja în Viena; și dacă noi am fi dispus (am fi avut) atâta artilerie ca Rușii, atunci am fi deja în Kiew.

„La început situația a fost cam

aşa, că pe fiecare soldat din rândurile noastre veniau trei Ruşi. Astăzi unul de-ai noştri stă contra la doi Ruşi. Iar la urmă vom ajunge unul contra unul. Dacă vom ajunge odată acesta, atunci va urma şi catastrofa hotărâtoare. Până când nu vom fi ajuns acest caz, eu nu pot zice opiniei publice decât: Răbdare! răbdare! răbdare! răbdare! Că aceasta se va întâmpla în patru sau şase săptămâni, în patru sau şase luni, nu poate nimenea prevedea.

„Dacă noi puşcăm azi o mie de Ruşi, mâne sunt în locul lor alte cinci sute. Doar se ştie, că Rusia europeană e încă odată aşa de împopulată ca Austro-Ungaria. Acest mare rezervor de oameni trimite mereu noi trupe. Noi facem ce putem şi eu nu mă îndoesc nici un moment, că războiul se va sfîrşi cu absoluta noastră izbândă strălucită şi cu înfrângerea catastrofală a duşmanului nostru.

„De cumva ne întâlnim şi mâne, atunci o să puteţi privi lucruri interesante“.

## Ştiri şi telegrame

### sosite Vineri şi Sâmbătă, în 16 şi 17 Octomvrie n.

#### Luptele în Galişia şi în Carpaţi.

**Budapesta, 16 Octomvrie.** Biroul de presă al prim-ministrului comunică următoarele telegrame cenzurate:

Eri am ocupat înălţimile dela Starasol. Deasemenea am câştigat teren şi spre Stary-Sambor. Spre nord de Strwiaz sunt în stăpânirea noastră, un şir de înălţimi până la frontul sudic dela Przemysl. La râul San spre în jos de cetate continuă lupta.

Trupele noastre aflătoare în urmărirea Ruşilor în Carpaţi au ajuns până la Wyskov-Scole.

#### Luptele Germanilor cu Francezii, Belgienii, Englezii şi Ruşii.

**Budapesta, 16 Octomvrie.** Din cartierul general german se comunică următoarele cu data de 15 Octomvrie:

La Antwerpen au fost făcuţi 5000 prizonieri, 20.000 soldaţi belgieni şi 2000 englezi au trecut pe teritoriu olandez, unde au fost dezarmaţi. Prada de războiu din Anwerpen e mare: 500 tunuri, numeroasă muniţie, multe locomotive şi vagoane, material sanitar, 4 milioane chilograme bucate, multă făină, cărbuni, lână în preţ de 10 milioane etc. Oraşul însuşi a suferit puţin. Portul a rămas neatins.

Guvernul belgian, afară de ministrul de războiu, s'a mutat la Havre (în Franţa).

Atacurile Francezilor în regiunea dela Albert au fost respinse cu mari pierderi pentru francezi.

În est atacul rusesc în Prusia-ostică poate fi considerat ca neizbutit. Atacul trupelor aliate înaintează. Trupele noastre stau în faţa Varşoviei în număr cam de 8 corpuri de armată.

Un atac rusesc peste Vistula a fost respins pe întreaga linie.

#### Luptele în Galişia şi Maramurăş.

**Budapesta, 17 Octomvrie.** Biroul de presă al prim-ministrului comunică următoarele:

Luptele pe întregul nostru front delă Stary-Sambor până la revărsarea râului San au continuat eri. — În Maramurăş trupele noastre, cari urmăresc pe Ruşi, au ocupat localitatea Raho. — În valea Bistriţei negre Ruşii se retrag. Ei au fost bătuţi de trupele noastre la Rafailowa şi respinşi spre Wielowa.

**Budapesta, 17 Octomvrie.** Foaia „Az Est“ aduce ştirea din Sighetul Marmăţiei: La Körösmező e în curgere ultimă luptă. Trupele noastre au speranţă asupra unei învingeri complete.

#### Luptele din Franţa şi Polonia rusească.

**Berlin, 17 Octomvrie.** Cartierul general german anunţă:

Germanii au ocupat Brügge în 14 Oct. şi Ostende în 15 Oct.

Un atac al Francezilor spre nord-vest de Reims a fost respins.

Un atac al Ruşilor în contra oraşului Lyck a fost respins. S'au capturat un tun, trei mitralieze şi 800 prizonieri.

**Londra, 17 Octomvrie.** Regele Albert al Belgiei vrea să rămână în mijlocul armatei sale. Regina nu vrea să-l părăsească. În timpul vizitei generalului Joffre în cartierul general un aviator german a aruncat bombe, cari au căzut în apropierea lui Poincaré şi a lui Joffre. Aeroplanul a fost urmărit şi puşcat.

**Londra, 17 Octomvrie.** Foaia „Morning Post“ raportează următoarele despre luptele din Franţa: Germanii au făcut în ultima săptămână atacuri vehemente pentru a sparge centrul aliaţilor, au fost însă respinşi. Se pare, că Germanii câştigă în teren, dar poziţiile nu se schimbă. Puşcatul durează zi şi noapte cu mici întreruperi. În unele puncte şanţurile de apărare duşmane sunt la o distanţă de câteva sute de metri.

#### Flota rusă pe Marea Neagră.

Din Constanţa se vesteşte cu ziua de Joi: O parte a flotei ruseşti din Marea Neagră a trecut azi din nou prin faţa portului nostru. Cu ochii liberi nu se putea zări decât un singur crucişător, cu ochianul s'a observat însă, că escadra rusă are direcţia spre Balcic-Cavarna. Tot Joi a sosit în Constanţa vaporul postal rus „Împăratul Nicolae II“, venind din Odesa.

#### Persia contra Rusiei.

**Berlin, 17 Oct.** Parlamentul din Persia a declarat de nesatisfăcător răspunsul guvernului rus la cererile Persiei. Preoţimea persană agită în întreaga ţară pentru războiul sfânt în contra Rusiei.

#### Omorirea viceregelui din Calcutta.

**Constantinopol, 17 Oct.** Revoluţia din Indii câştigă teren. Zece mii de hinduşi înarmaţi au atacat Calcutta. În decursul luptelor hinduşii au ucis pe viceregele din Calcutta şi pe numeroşi notabili.

#### Portugalia mobilizează.

**Budapesta, 17 Octomvrie.** „Pester Lloyd“ primeşte din Berlin următoarea telegramă: Conform unui comunicat al zărilor portughez „Exchange

Telegraph“ Portugalia se află în ajunul mobilizării generale.

**Lisabona, 17 Octomvrie.** Congresul republicei portugheze care se va întruni săptămâna viitoare va hotărâ, că să se trimită o armată portugheză în ajutorul Franţei. Poporul însă este contra acestei trimiteri.

## Duminică şi Luni.

### Războiul contra Rusiei.

**Budapesta, 18 Octomvrie.** Biroul de presă al prim-ministrului face cunoscut următorul comunicat oficios: Lupta începută în frontul Stary-Sambor-Medyka şi lângă riul San se desfăşură favorabil pentru noi, tot asemenea şi operaţiile de războiu în direcţia râului Dnistru. Spre nord delă Wiskow Ruşii au fost iarăş atacaţi de armata noastră şi respinşi.

La Sinowodsko le-a reuşit trupelor noastre să treacă riul Stry şi au ocupat înălţimile nordice, începând totodată şi urmărirea duşmanului. De asemenea le-a succedat trupelor noastre, după lupte crâncene, să cuprindă înălţimile în partea nordică delă Podbuz şi spre sud delă Stary Sambor. Ofensivă noastră spre nord delă riul Strwiaz încă înaintează. Spre nord delă Pzemisl ne-a izbutit a ne aşeza bine pe partea ostică a malului râului San.

Numărul prizonierilor făcuţi de noi în decursul acestei ofensive, nu se poate încă sigur constată; dar după ştirile primite până acum sunt mai mulţi de 15.000.

În Polonia rusească aliaţii noştri au respins ieri atacurile ruseşti în direcţia Ivangorod-Gozniewice, cu care prilej duşmanul a suferit mari pierderi. — Generalmajor Höfer, locţiitorul şefului statului major.

#### Luptele Germanilor.

**Berlin, 18 Octomvrie.** Cartierul general german comunică: În Brügge şi Ostende (oraşe belgiene) am cuprins foarte mult material de războiu. Între altele o nenumărată mulţime de puşti pentru infanterie cu muniţiune şi 200 locomotive de tren.

De pe câmpul de războiu cu francezii nu se pot raporta întâmplări mai însemnate. În guvernamentul Suwalki Ruşii au fost ieri liniştiţi. Numărul prizonierilor transportaţi la Schirwindt s'a urcat la 4000, de asemenea am cuprins şi câteva tunuri.

Cătră Varşovia şi spre sud de acolo lupta ţine mereu.

**Budapesta, 19 Octomvrie.** Biroul de corespondenţă anunţă din Berlin: Situaţia pe câmpul de războiu din vest (cu Franţa şi Belgia) este neschimbată. Pe câmpul de luptă din est (cu Rusia), trupele noastre au înaintat spre Lyck. Luptele spre vest de Varşovia continuă.

#### Lupte pe mare.

**Budapesta, 19 Octomvrie.** Biroul ungar de corespondenţă comunică următoarea telegramă din Berlin: În ziua de 17 Octomvrie după amiază, torpilele noastre 115, 117, 118 şi 119 au ajuns în luptă în apropierea coastei olandeze cu un crucişător englez şi patru

distrugetoare engleze. Conform unei știri oficiale engleze torpiloanele germane au fost scufundate.

#### Luptele în Galiția și în Carpați.

**Budapesta, 19 Octomvrie.** Biroul presei prim-ministrului comunică: Lupta noastră de atac pe ambele părți ale râului Strviaz s'a continuat ieri. În unele locuri am ajuns aproape de liniile dușmane. Noaptea trecută au fost respinse câteva încercări de atac ale Rușilor. Lupta este astăzi de altfel în curgere pe întreaga linie, luând parte și artileria noastră. Urmărirea Rușilor, cari au fost fugăriți spre nord de Vistula, continuă. Alte părți ale armatei noastre, cari au înaintat în Carpați, au pătruns până în partea locului spre nord de Orow și în ținutul dela Uroz. Perderile Rușilor la atacul cetății Psemisl au fost de 40 000 morți și răniți.

#### Luptele Germanilor.

**Berlin, 19 Octomvrie.** Încercările de atac ale dușmanului spre ost și nord-ost de Lille (în Franța) au fost respinse de trupele noastre cu mari pierderi pentru dușman.

Pe câmpul de luptă din ost (în Polonia rusească) situația e neschimbată

### Marti și Mercuri.

#### Luptele în Polonia rusească și în Galiția.

**Budapesta, 20 Octomvrie.** Biroul de presă al prim-ministrului anunță următoarele comunicate oficiale, primite în 19 Octomvrie din cartierul general al armatei noastre austro-ungare: În cursul luptei de ieri spre ost de Chirrow și Przemysl (Psemisl) am obținut noi succese mari. Lupta a fost îndârjită cu deosebire la Mizyniec. Trupele noastre au luat în stăpânire platoul Magiera, care a fost până acuma în stăpânire dușmană și care ne-a îngreunat în mod însemnat înaintarea. Spre nord de Mizyniec ne-am apropiat prin atacul nostru până la distanță de atac

Spre ost de Przemysl am ajuns până la înălțimea dela Medyka. La aripa noastră sudică am respins un atac al Rușilor, continuat și noaptea, îndreptat cu deosebire către înălțimile aflătoare spre sud-vest de Stary-Sambor.

În valea Strij și Swica trupele noastre de operație continuă să înainteze. Lupta a continuat ieri și în mai multe puncte de-alungul râului San. Atacul dușman îndreptat în contra trupelor noastre, cari sub scutul întunerecului au trecut la Iaroslav pe celalalt mal al râului, a eșuat complect (n'a izbutit)

În Polonia rusească cavaleria aliată germană și austro-ungară a respins un puternic corp dușman de cavalerie, care a încercat să spargă linia noastră spre vest de Varșovia peste Sochaczew. — Generalul Höfer, locțiitorul șefului statului major.

#### Luptele în Galiția, Carpați, Bucovina și pe Marea Adriatică.

**Budapesta, 21 Octomvrie.** Biroul de presă al prim-ministrului face cunoscut următoarele comunicate oficiale:

În Galiția de mijloc, cu deosebire spre nord de râul Strviaz, lupta a devenit și mai vehementă. Atacul nostru câștigă mereu teren. Spre ost s'au dat lupte extraordinar de îndârjite din am-

bele părți în jurul stăpânirii unor deosebit de importante înălțimi. Toate încercările dușmanului, ca să recucerească din mâinile noastre Magiera n'au izbutit. Trupele noastre au ocupat în schimb înălțimea spre nord-ost de Tyszkowce, pentru a cărei stăpânire s'au dat lupte exasperate (grozave).

Spre sud de Magiera am respins pe dușman din mai multe localități. În aceste lupte am făcut din nou numeroși prizonieri, între cari pe un general. Am cuprins deasemenea și mitraileze. Prizonierii povestesc de efectul înfricoșat al artileriei noastre. — Spre sud de Strviaz luptele continuă.

Trupele noastre au luat în stăpânire localitățile Stry (Galiția), Körösmező (Maramurăș) și Sirete (Bucovina) după ce au alungat pe dușman.

Despre evenimentele din Adria se comunică comandamentului suprem militar următoarele: În 17 Octomvrie dimineața, dela Ostro înspre mare a decurs o luptă între un torpilor și un submarin al nostru și între crucișătorul francez „Waldeck Rousseau”. Vapoarele noastre, deși au fost luate sub un as ru foc de crucișătorul dușman, au intrat neatrinse în port.

Crucișătorul francez a tras și asupra farului dela Ostro, al cărui balcon a suferit stricăciuni neînsemnate. Grosul escadrei (mai multe vapoare) franceze, pe care am observat-o la o depărtare mare, a părăsit apele noastre, înainte de a observa submarinele noastre.

Torpiloarele noastre au eșit în dimineața zilei de 18 în fața portului dela Antivari și au nimicit prin focuri de tun, trase din mare apropiere, câteva depozite și vagoane încărcate.

#### Luptele cu Sârbii.

Generalul comandant al armatei austro-ungare din sudul Monarhiei, Potiorek, publică un comunicat mai lung în care se desmint unele pretinse victorii ale Sârbilor, pe cari aceștia le-au trimis prin telegrame gazetelor din străinătate. Toate știrile „victorioase” ale Sârbilor se reduc la niște ciocniri de puțină însemnătate: Din contră — după cum spune comunicatul oficial — situația trupelor noastre în Sârbia este favorabilă.

#### Luptele Germanilor cu Francezii și Englezii.

**Budapesta, 21 Octomvrie.** Biroul telegrafic ungar trimite următoarea telegramă primită azi din Copenhaga (capitala Danemarcei): Din mai multe puncte ale coastei vestice belgiene se aude bubuit de tunur. Se spune că vase engleze trag asupra Ostendei, care, precum se știe, se află în mâinile Germanilor. La Dünkirchen se aude un bombardament puternic. Din spre partea canalului sunt în acțiune, precum se spune, torpiloare și canoniere.

**Berlin, 21 Octomvrie.** Trupele germane, cari înaintează dela Ostende (oraș belgian pe coasta mării) dealungul coastei spre vest, s'au ciocnit la Nieuport cu trupe dușmane și stau cu aceste în luptă de alaltăieri. Ieri am respins spre vest de Lille (oraș în Franța) atacuri dușmane pricinuind dușmanului mari pierderi.

### Știri și telegrame

#### sosite până Joi seara la încheierea foii.

#### Luptele contra Rusiei.

**Budapesta, 22 Octomvrie.** Oficios se comunică: Pe lângă atacuri grele și îndârjite, asupra pozițiilor întărite ale dușmanului la Felsztyn până la drumul spre ost de Medyka, am câștigat iarăși teren în mai multe locuri, pe când contra-atacurile rusești nicăeri n'au putut să înainteze. În noaptea trecută trupele noastre au dat asalt asupra înălțimilor spre nord dela Mizyniec. Spre sud dela Magiera le-a succedat trupelor noastre încă ieri ca să se pregătească a porni asupra înălțimilor din jurul localităților ocupate. — La aripa sudică lupta e purtată mai cu seamă de artilerie. Luptele iau caracterul unui războiu de cetate.

În Carpați a fost luat pasul Iablona, singurul care mai era cuprins de Ruși. Pe teritoriul ungar nu se mai află nici un dușman.

Înaintarea noastră în Bucovina a ajuns până la Seretul mare. Rușii au părăsit Cernăuții. Höfer, general-major.

#### Luptele Germanilor.

**Berlin, 22 Octomvrie.** Din cartierul general german se comunică cu ziua de 21 Octomvrie următoarele: La cenalul Yser trupele germane stau încă în luptă vehementă. Dușmanul și-a ajutat artileria și cu flota de pe mare, în partea nord-vestică de Nienport. Un torpedo englez a fost din acest prilej nimicit de artileria germană.

Luptele în partea vestică dela Lille durează mereu. Trupele germane au luat și acolo ofensiva și au respins pe dușman înapoi în mai multe locuri. La 2000 de englezi au fost făcuți prizonieri, iar mai multe mașini de pușcat cuprinse.

În partea estică a câmpului de războiu (în Polonia rusească) lupta e nehotărâtă.

### Conscrierea glotașilor.

— Dela 24—36 ani —

Pe baza articolului de lege 20 din 1886 pot fi atrași la caz de trebuință extraordinară, glotași din clasa B, ca întregire la armata comună și teritorială (honvezime).

Bazându-se guvernul ungar pe această dispoziție legală, a hotărât, în înțelegere cu guvernul austriac și ministrul comun de războiu, ca glotașii născuți între 1878 și 1890 (dela 24—36 ani), cari nu sunt instruiți militarmente să fie acum conscriși și pentru cazul că va fi lipsă de ei să fie deja acum vizitați de sunt buni la purtarea armelor și dacă e trebuință să fie chemați la serviciu de arme și instruiți în legăturile armatei comune. Ordonanța guvernului se va publica în zilele aceste.

Conscrierea acestor glotași se va termina la sfârșitul lunii Octomvrie, iar asentarea — al cărei scop e să constate, care este bun de serviciu la arme — se va ținea în timpul dela 16 Noemvrie până la 31 Decemvrie anul curent.

Când vor fi chemați sub steaguri acești glotași, pentru a primi instrucția militară, se va aduce la cunoștință mai târziu. Contingentele celor mai tineri vor fi chemate înainte de cele a celor mai bătrâni (adecă vor fi asentați și îmbrăcați ceice sunt 3—4 ani peste 24, iar după aceea tot pe rînd până la 36 ani).

# Inmormântarea Regelui Carol.

La aflarea morții regelui Carol, întreagă țara, dar nu mai puțin capitala București, a fost pătrunsă de un doliu adânc. În cele trei zile după moarte, toate străzile, toate casele, peste tot locul în centrul orașului se vedeau falfăind drapele negre sau steaguri tricolore îndoliate.

În ziua înmormântării — care a avut loc Joi în 2/15 Octombrie — capitala a luat o înfățișare foarte impresionantă. În sunetul clopotelor dela biserici și al muzicelor trupelor înșirate pe străzi, în bubuitul tunurilor și în jalea sutelor de mii de persoane venite din toate colțurile țării, corpul regelui Carol a fost transportat dela palat la gara de nord, iar de aci la Curtea de Argeș.

Pe întreg drumul dela palatul regal și până la gara de Nord, lumea ocupase toate balcoanele caselor, toate ferestrele, toate ușile. Nu rămăsese un colțor de casă, pe care lumea să nu-l ocupe. Acoperișurile tuturor caselor de pe această distanță erau tixite de popor. Femei, bărbați, tineri și bătrâni se cățăraseră, unii în locuri atât de primejdioase, încât atrăgeau atenția și grija celor ce-i priveau de jos.

## Serviciul divin la Palat.

Joi dimineața la 6 ore s'a acoperit și sigilat cosciugul, în prezența Regelui Ferdinand și a aghiotanților regali. — La orele 7 arhiepiscopul catolic Netzhammer a făcut un serviciu divin pentru răposatul rege Carol I al României. — La 9 ore, în sala tronului, mitropolitul primat Conon și mitropolitul Moldovei Pimen au făcut un serviciu religios, înconjuțați de toți membrii Sinodului. De față se aflau regele Ferdinand și Regina Maria, (principele moștenitor Carol, principele Nicolae, regina văduvă Elisaveta, principesele Elisaveta și Maria; ministrii și numeroși bărbați fruntași ai țării.

## Pornirea cortegiului.

După terminarea slujbei religioase sicriul regal a fost coborât în curtea palatului și așezat pe același afet de tun, pe care a fost adus din gara Mogoșoaia. În momentul în care sicriul regal era depus pe afet, aerul tremură de sunetele jalnice ale clopotelor dela toate bisericile Capitalei, iar în depărtare se auzeau cele dintâi lovituri de tun, din cele 101, câte s'au dat; muzica companiei de onoare dela palat intona imnul regal. Momentul acesta a fost de o solemnitate adâncă. Mulțimea era înfiorată de durere.

Sicriul era urmat de întreaga curtea regală, în frunte cu regele Ferdinand. Și în vreme ce se forma cortegiul, loviturile de tun continuau mereu, iar clopotul cel mare dela mitropolie răspundea în sunete grave și măhnitoare. Pe toate fețele, în aceste momente, era jale și durere. La orele 10, cortegiul a pornit dela Palat îndreptându-se spre gara de Nord. Circulația pe străzi la această oră, a fost cu totul întreruptă.

Regina Maria și principesele au plecat cu automobilul la gara de Nord, îndată după scoaterea sicriului din Palat. Regina văduvă Elisaveta, simțindu-se rău, s'a lăsat în urma sfatului medicilor de-a pleca la Curtea de Argeș, rămânând deocamdată în București.

## Plecarea din gara de Nord.

În gară cosciugul a fost coborât din afet și depus în vagonul mortuar, în care au mai luat loc starețul mănăstirii Sinaia și aghiotanții regali. S'a oficiat apoi un nou serviciu divin de către Mitropolitul primat și clerul înalt ce-l înconjura, iar la ora 11 și jumătate trenul mortuar la care erau și vagoanele regale ocupate de Su-

verani și familia regală, precum și vagoanele ministeriale cu ministrii țării și președinții corpurilor legiuitoare, s'a pus în mișcare. Zece minute mai târziu a plecat din gară și al doilea tren special, în care au luat parte persoanele oficiale și clerul.

## La Curtea de Argeș.

Priveliștea de lagăr militar, pe care o avea Curtea de Argeș cu o zi înainte de înmormântare — în urma sosirii mai multor regimente — a fost oare-cum schimbată în ziua înmormântării, prin mulțimea publicului sosit din toate unghiurile țării. Îndeosebi marele număr de primari din comunele dela țară, toți îmbrăcați în costumele înflorite ale pământului național, dau orașului o înfățișare pitorească. Centrul orașului și întreg bulevardul Carol își fac impresia unei mări de oameni, împestrată cu uniforme militare dela toate trupele, de săteni și lume oficială în haine de gală.

Toată această mulțime șerpuește de-alungul bulevardului, unii ducându-se la mănăstire, iar alții în pelerinaj pentru a vedea locul de odihnă al regelui Carol. Aglomerația în fața intrării în mănăstire era atât de mare, încât a fost nevoie de mari măsuri de ordine, pentru a se încunjură o nenorocire.

În tot cursul nopții și în cursul dimineții au sosit mereu trenuri tixite cu delegații din țară, cu militari și sute și mii de persoane doritoare să ducă la ultimul locaș pe răposatul rege. Foarte multă lume a sosit în automobile și trăsurile, iar din împrejurimi vin sătenii, vin în convoiuri nesfârșite pe jos, în căruțe și cum pot. Toate trenurile sosesc supra-încărcate. Cu totul sunt poate la 40—50 mii de oameni, sosiți de prin toate părțile.

La ciasurile 12, delegațiile de primari și consiliile comunale se îndreaptă cu drapele îndoliate spre gară, pentru a întâmpina rămășițele marelui dispărut.

## Sosirea la Curtea de Argeș

În fața gării fusese aranjat clerul, câteva sute de preoți veniți din întreaga eparhie (dieceză) a Curții de Argeș. Urmă apoi de-alungul străzii Ferdinand delegațiile tuturor comunelor sătești din țară, primarii cu steagurile îndoliate, apoi bătrânii veterani (cari au luptat la 1877), și începând din Bulevardul Carol I trupele din garnizoanele învecinate Pitești, Târgoviște etc. până la poarta mănăstirii.

Trenul mortuar a sosit în gară fix la 3 ore. Atunci garda de onoare a regimentului 4 Pitești a sunat onorul la rege și a prezentat arma. În același timp clopotele bisericilor și bubuitul tunurilor umpleau văzduhul.

Sicriul regal a fost coborât din vagonul mortuar și așezat pe afetul de tun. După aceea, în ordinea ca și la București, s'a format cortegiul funebru. În frunte era clerul și drapelul tuturor regimentelor din țară. Drumul până la mănăstire a fost străbătut în mijlocul trupelor, ce prezentau armele și sunau onorul la rege, iar peste tot locul populație cu capetele descoperite.

## La mănăstire.

În fața mănăstirii cortegiul a sosit la orele 4. În acest timp clopotele sunau, iar tunurile bubuiau mereu. Acum drapelele tuturor regimentelor și cele rămase din războiul dela 1877 au fost înșirate de-alungul drumului dela intrarea pe poarta mănăstirii și până la catafalca, care se așezase înaintea mănăstirii. Coborât de pe afet corpul neînsuflăit a fost purtat pe umerii ge-

neralilor și dus pe sub drapele, cari formase un fel de tunel și se închinau ca un ultim omagiu deasupra celuice le-a adus gloria.

## Înmormântarea.

Așezat pe catafalcul împodobit cu flori numeroase aduse din ordinul regelui Ferdinand dela Sinaia, — flori ce fuseseră admirate cu câteva zile mai înainte de moarte de către fostul Suveran — s'a început imediat slujba religioasă de înaltul cler. Momentele ultimei despărțiri au fost sfâșietor de dureroase. Imnurile de rugă ce se înălțau la ceruri, sunetele plângătoare ale clopotelor cu ecoul lor ce se izbîia în dealurile din împrejurimi, salvele de tunuri, decorul îndoliat al naturii, fumul ce se înălța spre ceruri din tămăia și smirna ce ardeau în cele patru uriașe vase de aramă, drapelule mărturie ale vitejiei de pe câmpiile Plevnei — aplecate deasupra Marelui Căpitan, — clipa transportării cosciugului spre a fi așezat în întunericul cavoului, — a strâns inimile tuturor.

În mănăstire în fața cavoului, Familia regală singură și cu membrii guvernului au luat parte la momentul așezării în criptă. Sicriul a fost depus în cripta boltită în piatră, deasupra căreia a fost așezată o placă de marmoră albă. Clipa aceasta a fost salutată de o nouă salvă de tunuri trasă de către bateria 6 a regimentului Carol, care la 1877 a tras primul foc de tun.

S'a oferit apoi primarilor, veteranilor și sătenilor, înainte de a părăsi orașul un prânz pentru 5000 de oameni.

După înmormântare, întreagă familia regală s'a întors în Capitală cu trenul regal, iar celelalte persoane cu un tren special.

## Doliul curților domnitoare pentru Regele Carol.

Maiestatea Sa Monarhul nostru a ordonat un doliu de 16 zile.

Regele Angliei a ordonat un doliu al curții de 14 zile.

Curtea din Copenhaga (Danemarca) a luat un doliu de trei săptămâni.

Țarul Nicolae al Rusiei a ordonat un doliu de curte de 21 zile.

Curtea din Serbia a decis să ia un doliu de două săptămâni.

Curtea regală din Grecia a luat un doliu de o lună de zile.

Curtea bulgară a luat un doliu de două săptămâni.

Mai sunt și alte curți domnitoare, cari au luat doliu pentru regele Carol, dar despre acestea nu avem date pozitive.

## Ce spune un diplomat bulgar despre Bulgaria?

Corespondentul biroului de informații Reuter din Londra a avut o convorbire cu Madjaroff, noul ministru bulgar la Petrograd (Petersburg). Ministrul numit a plecat Vineria trecută din Londra la Petrograd, spre a-și lua postul în primire. Madjaroff a laudat politica ministrului englez de externe Grey, zicând între altele următoarele:

Bulgaria n'are nici o neînțelegere cu Anglia; ea împărtășește o simpatie mare pentru Anglia și va rămânea neutră pe tot timpul războiului. În nici o împrejurare nu va lua armele în contra Angliei, nici Rusiei, direct ori indirect.

## Din România. Regele Ferdinand iartă pe deser- tori și alți osândiți.

Noul rege Ferdinand al României a dat în 3/16 Octomvrie următorul decret:

Dezertorii și nesupușii, ale căror clase sunt în rezervă și miliții, se amnestiază (se iartă) cu ziua decretului (hotărârii) de față. — Ei se pot reîntoarce la căminele lor, trecându-se în rândul corespunzător vârstei.

Dezertorii și nesupușii ale căror clase sunt în completare sau sub arme se amnestiază cu ziua decretului de față. — Ei sunt datori a se prezenta la corpurile și serviciile lor pentru a-și îndeplini obligațiile militare, potrivit legii, trecându-se apoi în rândul corespunzător vârstei.

Condamnații pentru delict de dezertare sau nesupunere la legea pentru recrutarea armatei se grațiază cu ziua decretului de față. — Ei se vor trimite corpurilor și serviciilor cărora aparțin, pentru îndeplinirea obligațiilor militare potrivit legii.

Se iartă de pedeapsă: Toți cei osândiți la muncă silnică pe viață, cari în trecut au avut parte de comutare sau reducere de pedeapsă precum și cei osândiți la muncă silnică pe timp mărginit (pe un anumit timp) și cari mai au de făcut, atât unii cât și alții, cel mult doi ani din pedeapsa lor;

Toți cei osândiți la reclusiune și cari mai au de făcut cel mult un an din pedeapsa lor;

Toți cei condamnați la închisoare până la trei luni.

Se reduce jumătate din pedepsele ce au de făcut, condamnaților la închisoare pe un timp mai mare de trei luni

Nu vor avea parte de aceste iertări și îndulcirii de pedepse condamnații pentru lovirea și insulta superiorului (celui mai mare).

### Un milion și 200 de mli lei pentru scopuri de binefacere.

Maiestatea Sa Regele Ferdinand a adresat în 3/16 Octomvrie d-lui Ion I. C. Brătianu, președintele consiliului de miniștri și ministru de războiu, următoarea scrisoare:

Scumpul Meu Președinte al Consiliului!  
Poporul român a făcut Regelui Carol I o înmormântare vrednică de Marele și mult iubitul său Suveran.

Mișcat până în adâncul sufletului Meu de această măreață mărturisire a sentimentelor Țării, vă rog ca în numele îndureratei Regine Elisabeta și al Meu să arătați cât de viu suntem mișcați și recunoscători pentru această dragoste, care singură a putut, întru câtva, alina mâhnirea Noastră.

Urmând pilda ce Mi-a lăsat Fericitul întru veșnică amintire, și dorind și Eu să aduc un prinos de venerațiune memoriei Sale, dăruiesc un fond de un milion lei pentru înființarea la Iași a unui *orfanat de fete*, care va purta numele neuitatului Meu Unchiu. De asemenea mai dăruiesc două sute mii de lei în folosul fondului *invalidilor armatei*.

Vă rog să primiți, Scumpul Meu Președinte al Consiliului, împreună cu recunoștința Mea cea mai adâncă, încredințarea viei mele afecțiuni.

Ferdinand.

## Scufundarea a trei crucișătoare engleze.

— Vezi descrierea chipului pe pag. 6. —



## Din Italia.

### Mari pregătiri militare.

În mai multe rânduri s'a susținut, că Italia n'ar fi prea pregătită de războiu și asta ar fi fost un motiv pentru a se declara neutră. Acum se anunță din Florența, că regele Italiei în înțelegere cu ministru și cu șeful statului major, au hotărât să se dea un miliard pentru pregătiri militare. (Suma aceasta e atât de mare, încât abia ne vine a crede; poate să se fi împărțit pe o seamă de ani de acum încolo. *Redacția*).

### Politica externă a Italiei.

În săptămâna trecută a murit ministrul de externe al Italiei, Giuliano. În consiliul de miniștri, ce s'a ținut Sâmbăta trecută, s'a hotărât ca ministrul de externe să-l conducă deocamdată primul-ministru Salandra.

Din acest prilej Salandra a ținut o vorbire de mare însemnătate politică. După ce a adus laude fostului ministru Salandra a declarat, că ținta politicii externe (din afară) a Italiei va fi și mâine tot aceeași care a fost până astăzi. Pentru continuarea acelei ținte este de lipsă de suflete hotărâte și senine, de o vedere limpede a adevăratelor interese ale țării, de o bună chibzuială, care însă nu împiedică, dacă va fi delipsă, o acțiune (pornire) energică și repede. Spre a împlini în aceste clipe mari ale istoriei, programul de politică externă pe care Italia și l'a luat înainte, trebuie ca acțiunea cărmuitorilor să fie fără sfială, dar și fără pripă; să fie campănită, dar totodată și hotărâtă. Trebuie ca îndrăzneala lor să nu se razime în vorbe răsunătoare, ci în fapte temeinice. Trebuie ca sufletul lor să fie curat, lipsit de orice prejudecată. Trebuie ca ei (cărmuitorii țării) să se închine cu tot dinadinsul intereselor mari ale Italiei.

## Ce știu Italienii despre războiul cu Rusia.

Ziarul „Tribuna“ din Roma scrie, că pe câmpul de războiu contra Rusiei se pregătesc evenimente însemnate. Statul major rus (conducerea armatei ruse) s'a hotărât să păstreze secretul cel mai mare asupra planurilor și mișcărilor trupelor, cât și în jurul pozițiilor și localităților, unde se va da această luptă uriașă.

## Scufundarea a trei crucișătoare engleze.

Mai zilele trecute am scris, că un submarin german (vapoare mic ce umblă pe sub apa mării) a nimicit trei vapoare mari engleze, cu numele „Aboukir“, „Hogue“ și „Cressy“. Asta s'a întâmplat cu ajutorul unei pușcături, adică un glonț în forma unei mine, care din submarin se îndreptă contra vapoarelor, pe sub apă. Dacă mina aceasta ajunge sub un vapor, atunci ea explodează sub el, îl sparge, astfel că vaporul în câteva minute după aceea se scufundă în mare. În chipul nostru de azi se poate vedea scufundarea celor trei vapoare susnumite.

# Știrile Săptămânii.

Sibiu, 22 Octomvrie n.

**Principele Carol, moștenitorul de tron al României**, a împlinit etatea de 21 ani. Din acest prilej Majestatea Sa Regele Ferdinand l'a înaintat la rangul de căpitan.

**Românii ardeleni și înmormântarea regelui Carol.** La înmormântarea Regelui Carol în Curtea de Argeș a luat parte și o delegație a Românilor din Transilvania și Ungaria, compusă din membrii comitetului național român Dr. Ștefan C. Pop, Dr. Aurel Vlad, Dr. Alexandru Vaida-Voevod, Vasile Goldiș, Dr. Voicu Nițescu, directorul „Gazetei Transilvaniei“ și profesorul C. Nedelcu, corespondent la mai multe ziare românești și germane din Monarhie.

**Di colonel Dionisiu Florianu**, dela regimentul de infanterie 33, a fost trecut la penzie, din cauze sanitare, în urma cererii proprii. Din acest prilej Majestatea Sa i-a conferit medalia Coroana de fer clasa a 3-a, fără taxă. Di colonel Florianu e frate cu părintele vice-protopop Florianu dela Racovița.

† **Dimitrie Sturdza**. La încheierea foii primim știrea, că bătrânul Dimitrie Sturdza a răposat la București în etate de 81 ani. Răposatul a fost pe vremuri un mare politician român, șeful partidului liberal din România și în mai multe rânduri ministru-președinte.

**Un comunicat al legației noastre din București.** Ni se scriu următoarele: În ziarele din București „Universul“ și „Viitorul“ dela 25 Septemvrie a. c. din partea legației austro-ungare s'a publicat următorul comunicat: „Contrar afirmațiilor repezite că intrarea în Ungaria a ziarelor românești este interzisă se constată din nou inexactitatea acestor informațiuni. Oricine ar putea să se convingă de aceasta, trimițând ziare românești în Ungaria“. Față cu conținutul comunicatului legației noastre austro-ungare din capitala României, trebuie să constat purul adevăr, că de fapt ziarul din România nu intră în Ungaria, ba oficiile la graniță sevărșesc o adevărată vânatoare după ziarele românești. La Turnu-Roșu un student român a fost amenințat cu arestare pentru faptul, că a primit niște ziare dela un conductor de tren ce venia din România“.

Rindurile de mai sus au fost publicate în Nr. 105 dela 7/20 Octomvrie al „Telegrafului Român“. Le reproducem și noi cu observarea, că de fapt așa stau lucrurile. Din acest prilej mai amintim, că pentru publicarea și comentarea susnumitului comunicat al Legației austro-ungare dela București, numărul 40 al foii noastre a fost confiscat.

**Soldații bolnavi în spitalele din Sibiu pot fi iarăș cercetați.** Invoire pentru a cerceta răniții în spitalul militar, în școala de cadeți și în seminarul luteran se pot căpăta în odaia Nr. 21, parter, a spitalului militar, între orele 2—4 după amiază. Pentru vizitarea răniților în casarma cea nouă de cavalerie se dau certificate în cancelaria spitalului între orele 10—11 înainte de amiază. Timpul de vizită este dela 1—3 după amiază. — În casarma de artilerie nu-i permis a vizita pe bolnavi și nici a sta acolo. — În spitalul de rezervă al institutului de moșit vizitele se pot face între orele 2—3 după amiază, iar în spitalul de rezervă dela Casa bolnavilor (Krankenassa) dela 1—3 d. a. — Credem că în curând se va permite vizitarea tuturor bolnavilor, fără nici un fel de certificat.

**Scrisorile simple și recomandate pentru străinătate** sunt a se triaite deschise.

## Pentru ajutorarea celor lipsiți.

Pentru familiile lipsite ale soldaților chemați la arme, respective pentru „Crucea Roșie“ (care îngrijește de cei răniți în războiu), s'au făcut din 20 Septemvrie până la 3 Octomvrie n. c., deadreptul la bănci, ori prin redacțiuni următoarele contribuiri în Sibiu:

La „Hermannstädter Sparkassa“ au depus: S. Zacharias 50, Emil Simonis 50, G. A. Csallner 20, Doamna Hesel-Heldenberg 25, Victor Görz, Gușterița 10, Clara Bell și Margareta Binder născ. Bell în loc de cunună pe sieriul mătușei Hermina Krasser 30, Ernst Klein vopsitor 20, W. și K. M. 36, O societate dela masă în restaurațiunea Breckner 5.20, apoteca I. C. Molnar 70. La olaltă 316 cor. 20 fileri.

La filiala băncii comerciale au depus: În amintirea medicului superior de stab cl. I Dr. Wilhelm Robitschek dela Dr. Franz Verzár, avocat 20, dela gimnasiul superior de stat din loc 24.92, inspectoratul reg. ung. de școale 4.57, trei funcționari ai poliției de graniță 1.45, văduva Sándorffy Antalné 10, din cutia casinei maghiare 36.82, corpul profesorilor dela școala de stat pentru fete 7.65, Martin Szabó, Șelimbăr 2, Moses Kiss 2, Rud. Schieb 1.50, Doamna de Bogdan, văduvă de inspector silv. 20, clubul maghiar pentru popici 34.50, Paul Nyistor, 1.50, R. Schwarz și B. Schelmayer 2 28, funcționarii dela casa alienaților (Dr. Koloman Pándy, director 5.34, Dr. Béla Révész, medic primar 2.18, Leo Dévay, econom 1.84, îngrijitoarele 27.90) 37.26. La olaltă 206 cor. 45 fil.

La „Bodenkreditanstalt“ au depus: Gissella Geringer 10, Sigmund Ferderber 100, Heinr. Zibiczei-Cperleng 5, Josef Wilk 10, Katharina Schenker fabrică de spirtuoase 200, Societatea de Vineria 40, Rud. Dörschlag director de bancă rata III 10, Doamna Foca Neagoș 5. La olaltă 380 cor.

Suma conspectului acestuia cor. 902.65  
Sumele arătate mai înainte cor. 45011.52  
Suma totală la 3 Oct. cor. 45914.17  
Pentru diferite scopuri dat cor. 35000.—

Rămâne suma . . . cor. 10914.17 și anume la Sparkassa 5126 cor. 19 fil., la banca comercială 654 cor. 27 fil., la Bodenkreditanstalt 4520 cor. 29 fil., la Albina 613 cor. 42 fil. La olaltă 10.914 cor. 17 fileri.

În timpul din 4 până în 19 Octomvrie s'au făcut următoarele contribuiri:

La „Hermannstädter Sparkassa“ au depus: E. Mally în loc de cunună pe mormântul nepotului Alfred 10, Casseta școlară din Urmeniș 12, Maria de Larcher 20, Wilh. Texter 10, Gabriela Mera 20, personalul silvanal din cercul Săliștei 15.50, personalul silvanal din cercul Sibiului 30, Joh. Fleischer 50, Josef Kleinrath 20, Gustav Fabritius 100, personalul silvanal din cercul Nocrichului 17.20, Anton Förstl 10, Reuniunea pentru înfrumșetarea orașului Sibiu din prilejul unei loterii cu flori 50, Michael Zankl Gușterița 10, deputatul dietal Emil Neugeboren rata pro Octomvrie 20, învățătorii și elevii școlii populare ev. din Gușu 12, Apotecarul Adolf Frank 10, funcționarii comitatensi și comunali rata pro Octomvrie 163.89, Karl Graef 20, personalul silvanal din cercul Sadu 6.50. La olaltă 606 cor.

La filiala băncii comerciale au depus Dela funcționarii de stat rata pro Octomvrie 112.87, dela tribunal și procuratură, precum și dela judecătoriile cercuale în Sibiu, Săliște și Nocrich 57.67, dela oficiul militar pentru zidiri

a corpului 12 în amintirea medicului primar Dr. Wilh. Roubitschek 25, oficiul de vamă Turnu roșu 1.42, Ernst Glosz profesor 20, Dr. Kalman Pándy director la casa alienaților 200, Paula Haidvogel măr. Dr. Kalman 16.66, Dr. Rud. Kalman adv. 10, Aurel Barabás 5. Le olaltă 448 cor. 62 fileri.

La „*Bodenkreditanstalt*“ au depus: Dr. G. Ad. Jauernig, vicecăpitan de poliție 50, Hans Schieb birou tehnic 20, Vilh. Graffius apotecar 20, Familia Arnold Friedsmann Viena 100, funcționarii și alți angajați dela Universitatea săsească și Șapte județe 150, Profesorul Victor Klöss și Doamna 20, o anonimă 50, 1% ea cotizație din leafa lunară a funcționarilor dela Bodenerkreditanstalt 257.84, văduva Katharina Wolff 10, Gremiul comercial din Sibiu din fondul său 1000. La olaltă 1677 cor. 84 fileri.

La „*Albina*“ au depus: Andreiu Bârseanu, profesor 30, Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român 100, W. și K. M. 15, Anna Maassel, soție de căpitan 30. La olaltă 175 cor.

Suma conspectului acestuia cor. 2908'05

Sumele arătare mai nainte cor. 45914.17

Suma totală la 19 Oct. cor. 48822.22

Pentru diferite scopuri dat cor. 35000.—

Rămâne auma cor. 13822.22

și anume la: Sparkassa 5732 cor 78 fil., la banca comercială 1102 cor. 89 fil., la Bodenerkreditanstalt 6198 cor. 13 fil. și la Albina 788 cor. 42 fil. La olaltă 13822 cor. 22 fileri.

Contribuiri binevoitoare sunt a se trimite grabnic la unul din institutele susnumite. Cătră toate reuniunile și corporațiile, cari încă n'au contribuit până acum, se adresează rugarea, ca să contribuie cu o parte a averii lor pentru fa miliile celor mobilizați și pentru Crucea roșie.

**Abonați „Foaia Poporului“.** In aceste zile, când atâtea frământări se petrec în lume, ar fi cu cale, ca fiecare Român să cetească o foaie. De aceea îndemnăm pe oamenii noștri, să între cât mai mulți în șirul abonaților noștri. Foaia se poate lua cu începutul la orice lună și costă pe o jumătate de an 2 coroane 20 bani, iar pe un an 4 cor. 40 bani.

## Extrase din scrisori de pe câmpul de războiu.

Am primit, în timpul din urmă, o seamă de scrisori sau poezii, prin cari feciorii noștri își spun ceea ce simțesc în aceste zile de grea cumpănă. Din aceste scrisori mai dăm câte ceva și în foaie.

25 Septembrie.

... N'am putut scrie mai curând, de oarece suntem tot în sate, unde nu ne putem întâlni cu posta noastră, iar altcum scrisorile n'ajung la locul unde trebuie. Ilustrata trimisă în 27 August, abia am primit-o în 21 Septembrie; posta umblă foarte neregulat. Acasă scriu aproape în fiecare zi, dar eu nu am primit decât o singură corespondență de acasă. — Mulțumesc pentru încurajare, dar să credeți că în așa pericol am fost în vr'o trei rînduri, încât am crezut că nu-mi mai văd nici odată țara mea. Mulțumesc lui Dumnezeu însă, că m'a scăpat și acum iar sunt în țara noastră. In 6 zile am trecut prin bubuitul tunurilor și părăitul puștilor și de trei ori am trecut prin asalturi cu baioneta și printre suliiile cazacilor. Ceva de nedescris! A fi din zori până când întunecă în clo-

cotul pădurilor, în sforăitul cailor și a înaintă printre atâtea răniți.

S.

29 Septembrie.

... Timp de trei săptămâni am fost în linia de foc. De multe-ori veniau gloanțele asupra noastră ca ploaia cea cu grindină asupra cucuruzului. Tunurile bubuiau, încât nici paserile văzduhului nu mai sburau pe sus, ci se ascundeau prin ogoară în timpul acesta de luptă. Cu toate acestea, bunul Dumnezeu m'a păzit până în a treia săptămână.

Aflându-se ei în pădure, noi n'am știut cât sunt de mulți, de oarece nu i-am văzut. Asta a fost la 9 oare dimineața. Pe la 12 ore i-am bătut noi îndărăt, făcând noi și mai mulți prizonieri ruși și luând mai multe arme dela ei. Eu înaintând cu consoții mei cătră o mașinăgever (mitralieză) rusească, eram numai la vr'o 20 de pași departe de ea. Aveam nădejde s'o luăm dela Ruși, fiindcă numai aceia mai erau lângă mașină, cari o sloboziau mereu și țipau focul din ea ca ploaia. Ceialți Ruși au fost fugit, fiindcă noi făcusem asalt asupra lor. Eu, dimpreună cu încă 8 feciori, am năvălit să punem mâna pe mașina, care făcuse multă pagubă între noi. Dar când să pun mâna pe ea, deodată trăznetul dușmanului (un glonț de tun, șrapnel) s'a descărcat asupra mea și mi-a rupt tot borneul și hainele, rănindu-mă foarte tare în partea dreaptă la spate, din care cauză m'am răsturnat la pământ, răcnind ca un animal și gândindu-mă la cei doi copilași mici ai mei, unul de 5 și altul de 2 ani... Mă cugetam la întreaga noastră familie, la nevastă, copii, la scumpii mei părinți, cari sunt slăbiți de bătrânețe, iar acum o se rămână singuri. Mă gândiam la bunul Dumnezeu să-mi ajute. Și mi-a ajutat!

Consoții mei într'aceea au luat mașina dușmanului și strigând „Să trăiască“ au ridicat-o pe spinare. Atunci eu, văzând cele petrecute, n'am mai simțit durerea ranei, de bucurie c'am învins. — De atunci încoace am suportat multe suferințe, în urma morbului greu, care nu se poate descrie. La început am stat 5 zile într'un spital din Galiția, unde am fost foarte bine grijit. După 5 zile am fost trimis la Budapesta, unde nu ne putem lăuda cu grija, din cauză că sunt foarte mulți răniți, cu miile, e plină capitala cu soldați răniți, și tot vin mereu zi și noapte, atât din Serbia, cât și din Galiția. — Iertăți, că n'am putut scrie așa bine, fiindcă mâna dreaptă e foarte grea; de 3 săptămâni n'am putut-o purta de loc de durere, pentru că mi-e ruptă vâna din umăr.

Rămân cu salutare: Mihail Bland, fruntaș în reg. de inf. 63, comp. 13, de loc din Galați (comit. Bistrița-Năsăud).

28 Septembrie.

... Noi soldații din regimentul 64, batalionul 3, am respins pe dușman peste toate locurile. Noi am fost numai un ba-

talion și am luat dela inamic 6 tunuri mari de cele grele și 4 mașini de pușcat, pe când Rușii au fost o divizie întregă și tot i-am respins. *Abonatul 10086.*

## Doine cătănești.

Din Galiția.

Foaie verde ca iarba,  
Fost-am în Galiția,  
Galiția îi țară arsă,  
Mulți oameni sângele-și varsă.  
Galiția îi țară rea,  
Mulți oameni înghite 'n ea.  
Frunză verde de secară,  
Când trecea trenul prin gară  
Cea multime țivilească  
Striga numai: „să trăiască“  
Ceata noastră cătănească.  
Când în Galiția am ajuns  
Toți vorbiam numai de Rus,  
Unde va sta el ascuns,  
Să mergem și să-l găsim,  
Ca pe loc să-l prăpădim.  
Dar n'a fost pe cum gândeam.  
Că Rusul când îl găseam  
El venea asupra noastră  
De gândeam că-i drum, nu-i coastă.  
Tunurile explodau,  
Gloanțele ploae veneau.  
Granatele se revarsă  
Tocmai pe deasupra noastră.  
Treceam riuri cu noroi,  
Rusul venia după noi.  
Țineam focul dintr'o coastă  
Pe moarte și pe viață.  
Cădeau Ruși, cădeau de-ai noștri  
Erau cu sutele morții.  
Auzii un tun turbat,  
Iar un gloante de granat  
Lângă noi a explodat,  
Și-un dărab de cusutor  
M'a lovit într'un picior,  
Tocmai în piciorul drept  
Când jos vream să mă reped.  
Iar acuma ce să fac?  
M'am tras într'un șanț uscat  
Și mi-am legat ranele,  
Nevăzând spitalele.  
Și-apoi hai la drum, băete,  
Că de spital nu-i nădejde:  
Să ajung la „tron-spital“,  
Să mă ducă în Ardeal.  
Frunză verde pe hotar,  
Făcută de un rotar;  
Frunză verde foaie fragă,  
Zaharie Stoica 'l cheamă;  
Foaie verde lemnul crește,  
El în Jina locuiește.  
Foaie verde de lemn rupt,  
In Jina s'a și născut;  
Am acasă și-un fecior,  
Vasilie puiu de dor.

## Aviz.

Celor ce doresc le trimitem și ediții speciale din „Foaia Poporului“, care cuprinde telegramele ce sosesc zilnic asupra mersului războiului. Aceste ediții le scoatem de două sau de trei ori pe săptămână, și costă fiecare ediție 8 bani. Cine dorește a le avea, să trimită cel puțin suma de 1 coroană, pentru care va primi atâtea ediții, cât ajunge banii. Se pot întovărăși și mai mulți laolaltă, ca să le capete cu toții sub o adresă. (Vezi și cele scrise în Nr. 31).

In săptămâna aceasta am trimis o ediție specială.

Nr. 1157/1914

1961

**Arândare de pășunat.**

Comuna Alczina (Alțina) exarândează pe calea licitației publice, ce se va ține în 26 Octomvrie a. c., după amiază la 2 ore, **pășunatul de iarnă și pășunatul de pădure** pe timpul dela 1 Noemvrie 1914 până la 20 Februarie 1915.

Condițiunile mai de aproape se pot vedea în cancelaria comunală din loc.

Alczina, în 28 Septemvrie 1914.  
Dengel I. Halmen  
primar. notar

Nr. 108/1914

1960

**Arândare de pășunat.**

Comuna evanghelică bisericească din **Rodbav** (Nádpatak), lângă Cincul mare (Nagysink), dă în arândă **pășunatul bisericeii** constător din 171 jugăre catastrale și 1569 stânjini pătrați. Arândarea se face pe timpul din 1 Ianuarie 1915 până la 31 Decemvrie 1915. Licitația publică se va ține în 25 Octomvrie n. a. c., la 2 ore după amiază, în cancelaria comunală din loc.

Prețul de strigare este 1000 coroane anual. Vadiu 10%. Condițiunile mai de aproape se pot vedea în cancelaria comunală.

Rodbav, 11 Oct. mvrie 1914

Presbiterul bisericeii ev. A. B. Fridrich Homner  
president.

**Momentan de arândat**

es-tu o mare **grădină** pentru zarzavaturi, potrivită pentru negustori de zarzavaturi. De asemenea și o **trăsură** e de vânzare. A se adresa: Sibiu, **Poarta Turnului** (Neppendorferstrasse) Nr. 18 B. 1958

**Lăzi de vânzare.**

La administrația „Foi Poporului” se află de vânzare mai multe lăzi, în diferite mărimi, potrivite pentru păstrarea grâului sau alte produse.

Nr. 898/914.

1915.

**Publicațiune.**

Comuna Voia esarândează **crâșma comunală**, provăzută cu licență, pe durata de 3 ani, din 1 Ianuarie 1915 începând, în licitațiunea publică, care se va ține în 25 Octomvrie 1915, d. a. la 2 ore, în cancelaria comunală.

Prețul strigării 400 cor. Vadium 10%. Condițiunile se pot vedea în orele oficioase la cancelaria comunală.

Voia, în 16 Octomvrie 1915

Primăria comunală.

**Mape de vânzare.**

Mapa Europei . . . . . K 1,20  
„ Rusiei cu Galiția . . . . . „ .220  
„ Franței cu Belgia . . . . . „ 11,0  
Se află de vânzare la

Administrația „Foi Poporului”

Pentru porto recomandat este a se adăuga 35 bani deosebit.

**Ludovic Ferencz**

croitor de bărbați

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12

recomandă p. t. publicului cele mai bune stoffe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

**Noutățile**

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe

indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: **Sacko, Jaquete și haine de salon**, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru **pardisiuri și „Raglan”**, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra **reverenzilor** confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitoria cea mai nouă. 723

Banca generală de asigurare mutuală

**„Transsylvania”**

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben)

recomandă încheierea de

767

**asigurări pe viață** în cele mai culante condiții de polițe (pentru învățători confesionali și preoți români avantații deosebite).

Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig.	Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3%.	Asigurări mixte cu solvirea necondiționat de două ori a capăt.
--	--	--

**Asigurări de foc** deosemeni cu premii foarte ieftine!

Dela fondarea „Transsylvaniei”, sau plătit prin acest institut:

Pagube de incendiu . . . . .	K 5.755,858-27
Capitale asigurate pe viață . . . . .	5.635,328-12
În total a fost la Transsyl- / asig. pe viață . . . . .	12.067,702-
vanla la 31 Dec. 1913 / asig. de foc . . . . .	144.436,368-
Capital de fondare și rezerve . . . . .	2.696,458-

Informațiuni și prospecte se dau la orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori) cari au legături bune la oraș și în provincie, să primesc în serviciu totdeauna la cele mai favorabile condițiuni.

**Berea de Steinbruch alui Dreher**

e cea mai bună și cea mai nutritoare beaură  
Se capătă peste tot locul. Atenție la vigneta!

Depozit principal la

**M. Samuel Rubinstein**  
SIBIU.

1367

**MOBILE** lucrate solid și conștiențios . . .

se pot comanda la

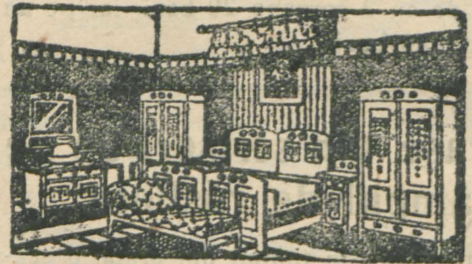
**EMIL PETRUȚIU**

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specialist în:  
mobile de tot felul pentru tineri sau căsătorii, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurațiuni

— Telefon Nr. 47 —  
cu legătura în com. întreg



Atelier propriu de tapiserie  
Se lucrează după planuri artistice

**Material pentru edificat**

Traverse — Papă de acoperit — Plăte de izolat — Cement — Gips — Impletituri de drot — Drot de îngrădit cu ghiși — Impletituri de trestie pentru stucatură — Scocuri din fier covăcit și vărsate — Căhăli etc. etc. 7511

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia

**Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari**

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Acasă și în oraș

Acasă și în oraș se bea cu plăcere de toți cari o cunosc. Atât la oraș cât și în sate



Că berea noastră este foarte cunoscută se poate vedea și de acolo, că cunoscătorii se înmulțesc mereu

Că berea noastră este foarte cunoscută se poate vedea și de acolo, că cunoscătorii se înmulțesc mereu

**Urmașul lui WILHELM GOTTSCHLING IOAN SCHIEB**

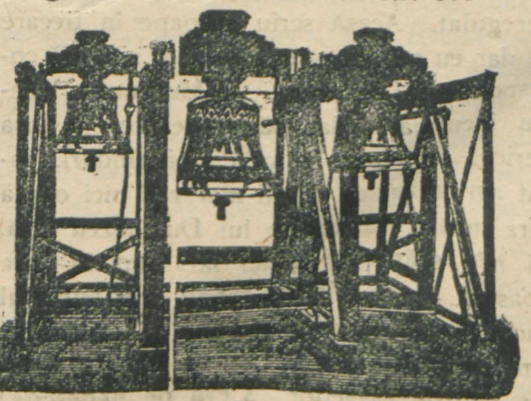
1368

Turnătorie de clopote, de amatori și recvizite pentru pompieri  
Sibiu, Poschengasse Nr. 11 — Telefon Nr. 306

Biroul:

Str. Cisnădiei Nr. 30.  
— Telefon Nr. 298 —

Execută tot felul de cădelnițe bisericești, feșnice, policandre, clopote pentru biserici și școli, clopoțele de cioae pentru vite, toate recvizitele pentru pompieri, asemenea și toate lucrările și reparaturile ce se țin de această branșă, pe lângă garanție. Mă învoiesc și la plățirea în rate.



Clopote vechi se primesc în schimb